

Lag
om Svenska skeppshypotekskassan;

utfärdad den 18 december 1980.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Ändamål

1 § Svenska skeppshypotekskassan har till ändamål att medverka vid finansiering av rederiverksamhet här i riket genom att lämna lån, huvudsakligen av långfristig karaktär, eller ikläda sig garanti för sådana lån.

Fonder

2 § Som garantifond för kassans förbindelser ställer staten till förfogande av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdade garantiförbindelser på ett-hundrasextiosju miljoner kronor.

3 § Kassans behållna årsvinst skall avsättas till en reservfond. Denna skall användas till att täcka förluster i kassans rörelse.

Upplåning

4 § Kassan anskaffar medel för sin verksamhet genom lån mot obligationer eller genom annan upplåning.

Sammanlagda beloppet av kassans låneskuld och garantiförpliktelser får inte uppgå till mera än tio gånger sammanlagda beloppet av kassans garanti- och reservfonder. Motvärdet i svenska kronor av låneskuld eller garantiförpliktelse i utländsk valuta skall beräknas på grundval av den vid beräkningstillfället på den svenska valutamarknaden noterade säljkursen för valutan i fråga.

Lånerörelsen

5 § För lån från kassan skall vara ställd betryggande säkerhet i form av inteckning i svenskt fartyg eller tillgodohavande hos eller borgen av staten eller bank.

Inteckning skall ligga inom sjuttio procent av det värde till vilket styrelsen uppskattar fartyget. Som säkerhet får inte godtas inteckning i fartyg som är äldre än femton år.

6 § Lån skall lämnas på bestämd tid, som inte får överstiga femton år.

Överstiger lånetiden ett år, skall kassan i regel utlämna lånet att återbetalas genom avbetalningar enligt fastställd plan.

7 § Förfallotiden för lån som kassan beviljar skall bestämmas så, att den är förenlig med villkoren för kassans förbindelser.

Kassan skall vidare särskilt uppmärksamma att samma eller med varandra i väsentlig ekonomisk intressegemenskap förbundna låntagare inte

erhåller lån i sådan omfattning, att fara för kassans säkerhet kan uppkomma. Med lån jämsställs borgen och annan garantiförpliktelse som kassan ingått för låntagaren.

8 § Om säkerheten för ett lån förändras väsentligt eller en låntagare inte fullgör villkoren för sitt lån, får kassan säga upp lånet till betalning omedelbart eller inom viss tid.

Kostnader för besiktning, värdering, inteckningsåtgärd eller annan åtgärd betalas av låntagaren.

Organisation m. m.

9 § Kassan förvaltas av en styrelse med säte i Göteborg. Styrelsen består av sju ledamöter av vilka en skall vara ordförande och en vice ordförande. För styrelsens ledamöter finns högst sju suppleanter.

Styrelsens ordförande, vice ordförande och övriga ledamöter samt suppleanter utses av regeringen för en tid av högst tre år.

Regeringen bestämmer arvoden till ledamöterna.

10 § Styrelsen tillsätter och entledigar verkställande direktör och övriga tjänstemän samt bestämmer lönevillkor för dem.

Styrelsen beslutar om arbetsordning för egen del och om instruktion för verkställande direktören och tjänstemännen med närmare föreskrifter om kassans förvaltning.

11 § Regeringen prövar styrelsens förvaltning.

12 § Kassans räkenskapsår är kalenderår.

Styrelsens uppgifter

13 § Styrelsen prövar frågor om upptagande och beviljande av lån och om ställande av garanti.

Styrelsen beslutar om besiktning och värdering av fartyg och om arvode för sådan förrättning.

14 § Styrelsen skall tillse att ett pantsatt fartyg i sin helhet är kaskoförsäkrat mot såväl totalförlust som partiell skada och kostnad till minst det värde till vilket styrelsen uppskattar fartyget. Styrelsen får dock godta kaskoförsäkring avseende lägre värde, om skillnaden i värde täcks genom kaskointresseförsäkring. Styrelsen får medge att fartygsägaren står självrisk till högst tio procent av det värde till vilket styrelsen uppskattar fartyget.

Styrelsen skall härutöver tillse att för fartyget finns dels särskild försäkring, som i sedvanlig utsträckning bereder skydd som inte innefattas i kaskoförsäkringen mot den ersättningskyldighet som kan uppkomma för fartygets ägare, dels krigsförsäkring.

Styrelsen får besluta om ytterligare försäkring som styrelsen anser behövlig.

15 § I fråga om såväl kasko- som kaskointresseförsäkring skall styrelsen

tillse att försäkringen gäller till förmån för kassan och att den medför rätt för kassan att, även om dess fordran inte är förfallen, få betalt ur utfallande försäkringsbelopp framför fartygsägaren, om inte ägaren, vid partiell skada, låter reparera fartyget eller på annat sätt bereder kassan samma säkerhet som före skadans inträffande.

16 § Styrelsen skall tillse att försäkringsgivaren gentemot kassan förbundit sig att iaktta att försäkringen inte ändras eller upphör utan kassans vetskap och att kassan får det rådrum som behövs för att säkerställa sig före försäkringens upphörande.

I övrigt skall för försäkring som avses i 14 § gälla sådana bestämmelser som föreskrivs i lagen (1927:77) om försäkringsavtal med den jämkning som styrelsen finner påkallad av omständigheterna.

17 § Kassan får inköpa sådant fartyg som pantsatts eller utmåtts för kassans fordran, om det är nödvändigt för att skydda fordringen. Ett inköpt fartyg skall avyttras så snart det kan ske utan förlust.

18 § Det åligger styrelsen att

1. föra kassans talan i alla dess angelägenheter,
2. tillse att kassans säkerheter inte minskar genom vanvård av pantsatt fartyg eller på annat sätt,
3. tillse att kassans låntagare fullgör sina skyldigheter mot kassan i rätt tid och låta vidta behövliga åtgärder, om detta inte sker,
4. tillse att kassans böcker och räkenskaper förs i föreskriven ordning och att säkerheter och försäkringar vidmakthålls och förnyas i rätt tid,
5. årligen före den 15 mars avge berättelse över kassans förvaltning och verksamhet under närmast föregående år,
6. tillse att industridepartementet och låntagarna i kassan årligen före april månads utgång tillställs styrelsens och revisorernas berättelser över kassans förvaltning och räkenskaper,
7. tillse att inom i punkten 6 nämnd tid till varje låntagare sänds en förteckning över låntagarna i kassan med angivande av kapitalbeloppet av varje låntagares lån vid utgången av närmast föregående år,
8. ombesörja att medel som inflyter till kassan och inte omedelbart kommer till användning ofördröjligen görs räntebärande genom placering på betryggande sätt,
9. tillse att den garantiförbindelse som utgör garantifond, av kassan utfärdade men inte utelöpande obligationer, blanketter till obligationer, låne-reverser med säkerheter samt andra värdehandlingar hålls under betryggande förvaring och vård.

19 § Om kassan tar upp lån eller lämnar garantiförpliktelse i utländsk valuta, skall styrelsen tillse att summan av låneskuld och garantiförpliktelser i utländsk valuta, beräknad i motvärdet i svenska kronor enligt 4 § andra stycket, inte överstiger 75 procent av skillnaden mellan det belopp, som enligt nämnda lagrum utgör högsta sammanlagda beloppet för kassans låneskuld och garantiförpliktelser, och det belopp till vilket kassans låneskuld och garantiförpliktelser uppgår.

Om kassan har tagit upp lån i utländsk valuta, skall styrelsen besluta om lån från kassan i den valuta vari upplåning skett.

Om inteckning utgör säkerhet för lån eller garanti som kassan har lämnat, skall styrelsen tillse att inteckningen lyder på belopp i den valuta varilånet eller garantin har lämnats och uppskatta värdet av det intecknade fartyget i samma valuta.

Styrelsens arbetsformer

20 § Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden så ofta denne finner omständigheterna föranleda det. Till varje sammanträde kallas samtliga ledamöter och, vid förfall, behövt antal suppleanter.

Är verkställande direktören inte ledamot i styrelsen, skall även han kallas till sammanträde. Verkställande direktören skall därvid ha rätt att delta i överläggningarna, att framställa förslag och att få sin mening antecknad i protokollet men inte ha rätt att delta i besluten.

Sammanträde hålls i Göteborg, om inte särskilda skäl föranleder annat.

21 § Styrelsen är beslutför när minst fem ledamöter är närvarande.

Som styrelsens beslut gäller den mening som de flesta förenar sig om eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden vid sammanträdet biträder.

22 § Ledamot i styrelsen eller verkställande direktören får inte delta i behandling av fråga som rör avtal mellan honom och kassan eller i vilken han annars har ett väsentligt intresse.

23 § Vid styrelsens sammanträde förs protokoll som justeras på sätt styrelsen bestämmer.

24 § Styrelsen får bemyndiga ledamöter och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och annan befattningshavare hos kassan, minst två i förening, att teckna kassans firma.

25 § Styrelsen får uppdra åt enskilda ledamöter i styrelsen eller befattningshavare hos kassan att var för sig eller två eller flera i förening avgöra ärende eller grupp av ärenden som inte är av sådan beskaffenhet att prövningen bör ankomma på styrelsen. Sådant uppdrag får dock inte lämnas i fråga om utseende eller entledigande av verkställande direktör eller om upplåning, beviljande av lån eller ställande av garanti.

Styrelsen får själv pröva ärende utan hinder av lämnat uppdrag.

Revision

26 § För revision av styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper utser regeringen årligen två revisorer och suppleanter för dem.

Regeringen bestämmer revisorernas arvoden.

27 § Styrelsen skall bereda kassans revisorer tillfälle att när som helst inventera kassans tillgångar och att granska kassans böcker, räkenskaper och andra handlingar.

Styrelsens förvaltningsberättelse skall överlämnas till revisorerna utan dröjsmål efter det att den har avgivits.

28 § Revisorerna skall senast den 1 april avge revisionsberättelse och utan dröjsmål överlämna den till styrelsen.

Revisionsberättelsen skall innehålla en redogörelse för omfattningen och resultatet av revisorernas granskning samt ett uttalande om anmärkning finns med avseende på förvaltningsberättelsen, de i denna upptagna resultat- och balansräkningarna, styrelsens bokföring eller inventering av de under dess förvaltning stående tillgångarna eller i övrigt beträffande styrelsens förvaltning. Finns anledning till anmärkning, skall denna anges i revisionsberättelsen. Revisorerna skall i berättelsen meddela de erinringar som de anser påkallade.

29 § Revisorerna får till sitt biträde anlita siffergranskare och meddela anvisningar för dennes arbete.

Siffergranskarens arvode bestäms av revisorerna eller, om styrelsen begär det, av regeringen.

Låntagarsammanträde

30 § Låntagarna skall beredas tillfälle att sammanträda för granskning av styrelsens förvaltning och kassans räkenskaper om någon låntagare begär det. Sådan begäran skall framställas skriftligen hos styrelsen före den 10 maj året närmast efter det år granskningen avser.

Begärs sammanträde enligt första stycket, skall det genom styrelsens försorg utsättas att äga rum i Göteborg före utgången av maj månad samma år på tid och plats som styrelsen bestämmer.

Varje låntagare skall kallas till sammanträdet i rekommenderat brev som skall sändas ut minst tio dagar före sammanträdet. I kallelsen skall anges de ärenden som skall förekomma på sammanträdet.

31 § Vid låntagarsammanträde får ledamöterna och suppleanterna i styrelsen, verkställande direktören och revisorerna närvara och delta i överläggningarna men inte i besluten.

Styrelsens ordförande eller vice ordförande eller annan styrelseledamot, verkställande direktören och minst en revisor bör närvara vid sammanträdet.

32 § Sammanträdet öppnas av den inom styrelsen som styrelsen har utsett till det. Därefter justeras röstlängd och de röstberättigade låntagarna väljer ordförande för sammanträdet.

33 § Varje låntagare som har fullgjort sin betalningsskyldighet till kassan har rösträtt vid sammanträdet. Låntagare har en röst för varje påbörjat femtiotusental av sitt obetalda lånebelopp hos kassan. Rösträtt för egen del eller på grund av fullmakt får dock inte utövas av en låntagare för mer än en tiondel av hela det vid sammanträdet antecknade röstetalet.

34 § Omröstning sker öppet. Som beslut gäller den mening för vilken de flesta rösterna avges. Vid lika röstetal gäller den mening som ordföranden vid sammanträdet biträder.

Vid sammanträdet förs protokoll genom styrelsens försorg.

35 § Yttrande som låntagarna beslutar vid sammanträde skall genom styrelsens försorg tillställas industridepartementet senast åtta dagar efter sammanträdet.

Likvidation

36 § Regeringen beslutar om likvidation. Innan sådant beslut meddelas, skall styrelsen höras.

Vid likvidation skall kassans egna medel användas för att fullgöra kassans förbindelser. För vad som därefter återstår av förbindelserna är låntagarna ansvariga i förhållande till de vid likvidationsbeslutet obetalda kapitalbeloppen av sina lån från kassan. Kan en låntagare inte fullgöra sin betalningsskyldighet är övriga låntagare hos kassan med samma fördelning ansvariga för bristen. En låntagares ansvarighet får dock inte göras gällande till högre belopp än som motsvarar fem procent av det vid likvidationsbeslutet obetalda kapitalbeloppet av hans lån från kassan.

Garantifonden får tas i anspråk endast i den mån det behövs för att fullgöra kassans förbindelser sedan kassans egna medel blivit använda och låntagarnas ansvarighet enligt andra stycket utnyttjats.

Vad som återstår av tillgångar sedan skulderna har betalats tillfaller staten.

Skadeståndsskyldighet för styrelseledamöter och revisorer

37 § Styrelseledamöter som uppsåtligen eller av oaktsamhet tillskyndar kassan skada svarar solidariskt för skadan.

Har revisorer mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift i sin berättelse eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot sådan uppgift i en handling som de granskat eller visat oaktsamhet vid fullgörande av sitt uppdrag, svarar de solidariskt mot kassan för skada, som uppkommer därav.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981, då lagen (1965:139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa samt reglementet (1965:593) för Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa skall upphöra att gälla.

Genom den nya lagen uppgår Skeppsfartens sekundärlånekassa i Svenska skeppshypotekskassan på så sätt att den förstnämnda kassan upplöses utan likvidation och alla dess tillgångar och skulder övertas av Svenska skeppshypotekskassan.

För lån som kassorna upptagit före den nya lagens ikraftträdande skall, så länge lånet inte återbetalas, vid varje tidpunkt finnas pantförskrivna säkerheter enligt 9 § den upphävda lagen. Dessa säkerheter får inte användas för förbindelser som skeppshypotekskassan ikläder sig efter den nya lagens ikraftträdande.

Efter den nya lagens ikraftträdande skall kassornas garantifonder tillsammans utgöra Svenska skeppshypotekskassans garantifond och kassornas reservfonder tillsammans utgöra Svenska skeppshypotekskassans reservfond.

Efter den nya lagens ikraftträdande skall varje år en viss del av reservfonden reserveras. Denna del får användas endast för sådana utgifter och

förluster som hänför sig till de förutvarande kassornas verksamhet före ikraftträdandet och till vilkas täckande Svenska skeppshypotekskassans inkomster inte förslår. Reserveringen skall göras för var och en av de förutvarande kassornas förbindelser på följande sätt. Det reserverade beloppet skall för varje kassa förhålla sig på samma sätt till den befintliga storleken på låneskulden från kassans verksamhet före ikraftträdandet som dess reservfond förhöll sig till låneskulden vid ikraftträdandet.

Efter den nya lagens ikraftträdande skall, för var och en av de förutvarande kassornas förbindelser, av garantifonden reserveras belopp som, sammanräknade med vad som reserverats av reservfonden enligt föregående stycke, motsvarar en tiondel respektive en sjättedel av de utestående förbindelser som hänför sig till skeppshypotekskassans och sekundärlånekassans verksamhet före den nya lagens ikraftträdande. Nämnade belopp får användas endast för att infria sådana förbindelser.

I fråga om lån som kassorna beviljat före den nya lagens ikraftträdande gäller alltså 9–12 §§ och 14 § andra stycket i den upphävda lagen.

Beträffande redovisning av kassornas verksamhet avseende år 1980 gäller äldre bestämmelser.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

NILS G. ÅSLING
(Industridepartementet)

